

การพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
Administration Development of Tourism Areas of the Phetchabun Province
According to the Sufficiency Economy Philosophy

จิราพร เทืองน้อย และ สัมพันธ์ พลภักดิ์

Surasak Chodtinnawat and Sampan Polpak

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Doctor of Philosophy in Public Administration Program, Eastern Asia University

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญ ทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว และ (4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว ใช้การวิจัยแบบผสม ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและการวิจัยเชิงคุณภาพมาเสริม โดยใช้แบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ 2 อำเภอ จำนวน 1,090 คน เก็บ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ให้ข้อมูลหลัก แบบ สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 9 คน สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการ ถดถอยพหุคูณ และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ พื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ คือ ปัญหาด้านการมีภูมิคุ้มกันในการที่จังหวัดไม่ได้มีการบังคับใช้กฎหมายในการ อนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยวอย่างเข้มงวดเท่าที่ควร (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว คือ จังหวัดฯ ควร มีการบังคับใช้กฎหมายในการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยว เช่น การตั้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง และ/หรือเกิดการบุกรุกทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาสร้างรีสอร์ท (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหาร จัดการพื้นที่ท่องเที่ยว ประสบผลสำเร็จที่สำคัญ คือ การที่ผู้บริหารจังหวัดควรมีวิสัยทัศน์ที่ดี มีคุณธรรมและมีแนวทาง การบริหารจัดการที่ดี และ (4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ คือ จังหวัด ควรมียุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวที่สนับสนุนในการพัฒนาระบบบริหารจัดการ และปัจจัยพื้นฐานด้าน การท่องเที่ยว ที่เป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 4 ด้าน

คำสำคัญ: การพัฒนา, การบริหารจัดการ, ท่องเที่ยว, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This study aims to: (1) problems administration of tourism areas of the Phetchabun province according to the sufficiency economy philosophy, (2) guidelines of administration development of tourism (3) main factors to be successful in administration development of tourism, and (4) the strategies of administration development of tourism. Methodology is mixed method. Samples were

1,090 populations from convenience sampling in Amphur Khao Koh and Amphur Nam Noa. To collect data from a data provider or specialist subject in-depth interviews 9 people for using statistics to analyze information include: standard deviation, multiple regression and correlation coefficient of Pearson. It was found that the results showed that (1) the problems administration of tourism area management in Phetchabun province according to sufficiency economy philosophy was protection problem; (1) the conservative tourism areas law was not enough strict, (2) Phetchabun province should enforce conservative law such as littering and disposing, and/or the invasion of natural forest to development resorts, (3) the visionary, moral and clear management plan of Phetchabun province management was main factors to be the guidelines of development tourism area management. Also, government or public sector should support operation project of Phetchabun province and (4) Phetchabun province should have strategy to support tourism administration and basic facilities which were a main factor to manage the participation of citizen in Phetchabun province.

Keywords: development, administration, tourism, the sufficiency economy philosophy

บทนำ

จังหวัดเพชรบูรณ์มีการท่องเที่ยวหลายรูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติท่องเที่ยวเชิงสุขภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตรท่องเที่ยวเชิงศิลปะโบราณสถานโบราณวัตถุ วัฒนธรรม ประเพณี และการท่องเที่ยวผจญภัย การท่องเที่ยวจึงเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเพชรบูรณ์ซึ่งจังหวัดได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2558-2561 โดยจัดประชุมหารือทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อเดือนสิงหาคม 2555 เห็นชอบให้กำหนดวิสัยทัศน์เป็น “ดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่และผู้มาเยือน” แต่จากการพัฒนาที่รวดเร็ว การเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวที่ขาดการจัดการที่ดีและเหมาะสมก็ย่อมก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เมื่อเกิดความเสื่อมโทรมแล้วไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูได้เหมือนเดิมจะเห็นได้ว่า การที่แหล่งท่องเที่ยวเกิดความเสื่อมโทรม สาเหตุมาจากนักท่องเที่ยวซึ่งอาจเกิดจากรู้เท่าไม่ถึงการณ์ การขาดจิตสำนึกที่ดีและการไม่มีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่กระทำว่าจะก่อให้เกิดความเสียหาย เช่น การทิ้งขยะ การเด็ดดอกไม้ การทำร้ายสัตว์ ดังนั้นการให้ความรู้ความเข้าใจ การให้การศึกษารูปแบบของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อ

ให้บุคคลมีการรับรู้และมีบทบาทที่จะปลูกฝังความรู้สึกและห่วงแหนทรัพยากรธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว ส่งเสริมให้บุคคลตระหนักและมีความรู้สึกตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมจึงเป็นสิ่งสำคัญ

จากการพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทำให้ อำเภอน้ำหนาวและอำเภอน้ำหนาวได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมีจุดประสงค์หลักเพื่อมาชมทะเลหมอก ในช่วงเช้าเวลาเช้าและสัมผัสอากาศเย็น

การชมทะเลหมอกตอนเช้า ซึ่งการท่องเที่ยวจำเป็นต้องพักค้างคืน เพื่อสะดวกในการชมทะเลหมอกในยามเช้า ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน และก่อให้เกิดผลดีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในชุมชน ให้กับอำเภอน้ำหนาวเป็นอันมาก ส่งผลให้การพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวของอำเภอน้ำหนาวเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจที่พัก (โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ และพื้นที่กางเต็นท์) ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม และธุรกิจร้านขายของฝากและของที่ระลึก เพียงแต่การเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวยังขาดการบริหารจัดการที่ดี ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และอาชีพของคนในพื้นที่ และเกิดความเสื่อมโทรม

ของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ จากปัญหาการบุกรุกที่ดิน เพื่อถางป่าทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อครอบครองที่ดิน การสะสมของขยะที่เกิดจากการท่องเที่ยว รวมถึงการเกิดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล โดยรอบบริเวณพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ทำให้การท่องเที่ยวในพื้นที่อาจต้องเข้าสู่ภาวะหยุดชะงัก และชะลอตัวลงได้ เพราะเมื่อเกิดความเสื่อมโทรมแล้วก็จะยอมทำให้การแก้ไขฟื้นฟูให้กลับสภาพเหมือนเดิม ได้ยากและต้องใช้ระยะเวลานานมีผลกระทบต่างๆที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นถึง การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างขาดประสิทธิภาพ ขาดการบูรณาการในการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ รวมถึงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนยังขาดความรู้ และการมีส่วนร่วมในฐานะเจ้าของพื้นที่

ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น โครงการที่เสนอของงบประมาณด้านการท่องเที่ยว มากกว่า ร้อยละ 80 ต่างมุ่งเน้นที่จะพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย พัฒนาอาคารวัตถุ และก่อสร้างเพียงด้านเดียวมากกว่าการให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของประชาชน การจัดการสิ่งแวดล้อมและภูมิสังคม (ชาญชัย สุขสกุล, 2554, น. 8) ส่งผลให้การพัฒนาที่เน้นแนวโน้มจะก้าวถึงจุดอิ่มตัว และเข้าสู่ภาวะทดถอยได้ในอนาคต เพราะขาดความยั่งยืน

จากข้อมูลข้างต้นผู้ศึกษาในฐานะผู้ศึกษาเป็นสมาชิกสภาจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงทราบถึงปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างดีพร้อมทั้งสนใจที่จะศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการให้เกิดความยั่งยืนในประเด็น เรื่องการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหาร

จัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ

4. เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ การบริหารจัดการ หมายถึง แนวทาง วิธีการ หรือขั้นตอนการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ในลักษณะที่เป็นตัวชี้วัดกลุ่มตัวชี้วัด กรอบแนวคิด หรือตัวแบบที่นำไปปรับใช้ในทางวิชาการ เช่น ในการวิจัย และในทางปฏิบัติของหน่วยงานและบุคลากรของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม (วิรัช วิรัชนิการวรรณ, 2558, น. 51)

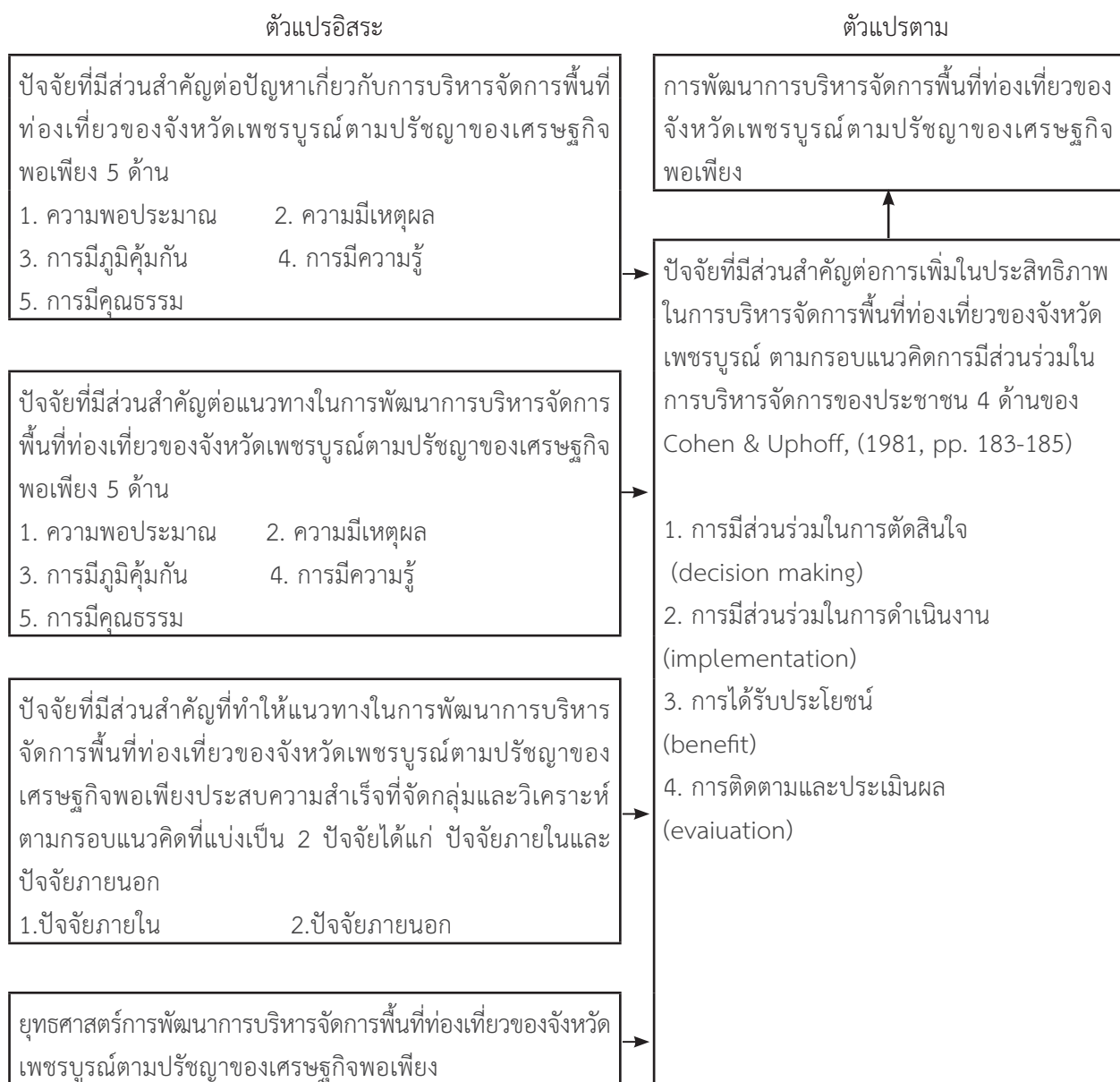
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการท่องเที่ยว การพัฒนา คือ เปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้นหรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการ เปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ถ้าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดี ก็ไม่เรียกว่าการพัฒนา ขณะเดียวกัน การพัฒนามิได้ หมายถึงการเพิ่มขึ้นปริมาณสินค้าหรือรายได้ของ ประชาชนเท่านั้น แต่หมายรวมถึงไปถึงการเพิ่มความพึงพอใจและเพิ่มความสุขของประชาชนด้วย (วิรัช วิรัชนิการวรรณ, 2548, น. 25) ผู้ศึกษาได้นำความหมายการพัฒนาของ พะยอม วงศ์สารศรี (2551, น. 156) และ ชนิศร์สุรัส สืบสังข์ (2556, น. 30) มาปรับใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้โดยหมายถึง กระบวนการ พัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวให้มีการเปลี่ยนแปลงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความยั่งยืน ด้านความรู้ ด้านทัศนคติ ด้านเศรษฐกิจ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาการ

มีส่วนร่วมของประชาชนของ Cohen & Uphoff (1981) โดยหมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย 4 ด้าน (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (3) การได้รับประโยชน์ (4) การติดตามและประเมินผล

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ศึกษาได้นำความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554) มาปรับใช้ในการศึกษาครั้งนี้โดยได้หมายถึงปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้านได้แก่ (1) ความพอประมาณ (2) ความมีเหตุผล (3) การมีภูมิคุ้มกัน (4) การมีความรู้ (5) การมีคุณธรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก และนำการวิจัยเชิงปริมาณมาเสริม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่อำเภอเขาค้อและอำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ จากประชากรจำนวน 1,090 คน ซึ่งจำนวนนี้ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1967, p. 398)

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยเลือกแบบเจาะจง ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (purposeful sampling) โดยการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญข้าราชการระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตัวแทนผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และการสัมภาษณ์เชิงลึก

1. การสังเกตภาพรวมจากวิธีการในพื้นที่ท่องเที่ยวของอำเภอน้ำหนาว และอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 2 อำเภอ รวมทั้งสังเกตภาพรวมขณะที่กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถาม

2. การสังเกตสภาพแวดล้อมของพื้นที่ท่องเที่ยวอำเภอน้ำหนาว และอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ข้อมูลในส่วนนี้เป็นเพียงข้อมูลเสริมข้อมูลหลักที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยภาคสนาม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการถดถอยพหุคูณ และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 63.5) และมีการศึกษาดำรงปริญญาตรี (ร้อยละ 74.4)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1)โดยแต่ละด้าน มีคำถามเกี่ยวกับปัญหาด้านละ 2 ข้อคำถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านทั้ง 5 ด้าน

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำเสนอปัญหาเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดแต่ละข้อ ทั้ง 5 ด้าน ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้นำเสนอในคำถามท้ายสุดของปัญหาได้มีการนำเสนอ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมทั้งหมด

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2)ในแต่ละด้าน ประกอบด้วยคำถาม 2 ข้อคำถาม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.30)

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรียงตามลำดับ “ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน” จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 2.35$) กล่าวคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ควรมีการบังคับใช้กฎหมายในการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยว เช่น การทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง และ/หรือเกิดการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาสร้างรีสอร์ท เป็นต้น

2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีคุณธรรมกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.35$) กล่าวคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ควรส่งเสริมให้บุคลากรของหน่วยงานมีจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยว

3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีความรู้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.31$) กล่าวคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ ควรพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับบุคลากรในด้านการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวและความรู้ในการทำงานร่วมกับผู้ประกอบการภาคเอกชน และภาคประชาชนเจ้าของพื้นที่

4) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.26$) กล่าวคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ควรวางแผนร่วมกับผู้ประกอบการภาคเอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างบูรณาการให้เป็นไปตามแผนงาน

5) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.26$) กล่าวคือจังหวัดเพชรบูรณ์ควรมีการประชาสัมพันธ์พื้นที่ท่องเที่ยว และมีจุดให้บริการในการให้ข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอ

6) สรุปในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.30$)

การอภิปรายผล

1. การอภิปรายผลปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน

การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.13$) ต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้านเหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์เห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.13$) เนื่องจากจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวได้ในระดับหนึ่งแล้ว กล่าวคือ จังหวัดเพชรบูรณ์มีการบริหารจัดการด้านการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น การให้บริการเกี่ยวกับ ถังขยะ ถนน ห้องสุขา จุดชมวิว และลานจอดรถที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว แต่ผู้ประกอบการภาคเอกชนและภาคประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยวยังขาดความรู้ความเข้าใจในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ ทำให้มีการแย่งส่วน หรือต่างคนต่างทำ ทำให้ผลของการดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ และผู้ประกอบการภาคเอกชนและประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดจิตสำนึกที่ดีการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยวแล้วในบางครั้งยังขาดการสนับสนุนงบประมาณและเครื่องวัสดุอุปกรณ์ให้กับภาคเอกชน และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในพื้นที่ท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ เช่น จังหวัดเพชรบูรณ์ไม่ได้มีการบังคับใช้กฎหมายในการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยวอย่างเข้มงวดเท่าที่ควร เช่น การทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง และ/หรือเกิดการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาสร้างรีสอร์ท เป็นต้น และจังหวัดเพชรบูรณ์ไม่ได้มีการวางแผนร่วมกับผู้ประกอบการภาคเอกชน และประชาชน ในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างบูรณาการให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ เช่น การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและการจัดการขยะภายในจังหวัด จึงเป็นผลทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับสภาพปัญหาในระดับปานกลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากในระดับน้อย

นอกจากนี้แล้ว การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.22$) ต่อภาพรวมทั้งหมดของปัญหา ดังปรากฏในข้อคำถามที่ว่า ในภาพรวมทั้งหมด

จังหวัดเพชรบูรณ์มีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ความพอประมาณ (2) ความมีเหตุผล (3) การมีภูมิคุ้มกัน (4) การมีความรู้ (5) การมีคุณธรรม ซึ่งความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อภาพรวมทั้งหมดของปัญหานี้ ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า จังหวัดเพชรบูรณ์ควรมีแนวทางการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยว ในเรื่องการบริหารจัดการด้านการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในสถานที่ท่องเที่ยวและให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในสิ่งอำนวยความสะดวกด้วย รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนและภาคประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการทำงานร่วมกับภาครัฐ และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยว โดยให้มีการบังคับใช้กฎหมายในการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด แต่ทั้งนี้ในการดำเนินงานจะต้องใช้เวลาการดำเนินงานจึงยังไม่บรรลุเป้าหมายสูงสุดที่ตั้งไว้ จึงเป็นเหตุให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ทำให้ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ทรงศักดิ์ สนิทมูล (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการการเกษตรของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเกษตรของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้าน (1) ด้านความพอประมาณ (2) ด้านความมีเหตุผล (3) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน (4) ด้านการพึ่งตนเอง และ (5) ด้านความรู้คู่คุณธรรม

2. การอภิปรายผลปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน

ผู้ศึกษามีความเห็นเห็นว่า จังหวัดเพชรบูรณ์มีปัญหาในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน และเนื่องจากปัญหาแต่ละด้าน มีหลายปัญหา ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน เช่น เฉพาะปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบ่งเป็นจังหวัดเพชรบูรณ์มีการประชาสัมพันธ์พื้นที่ท่องเที่ยวและมีจุดให้บริการในการให้ข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอและ ผู้ประกอบการภาคเอกชนและประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดจิตสำนึกที่ดีการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยว เป็นต้น แต่ในที่นี่ ผู้ศึกษาได้ยกตัวอย่างเฉพาะ ปัญหาที่สำคัญที่สุด ด้านละ 1 ปัญหาเท่านั้น มาศึกษาวิเคราะห์) ในเวลาเดียวกันได้เสนอ สาเหตุ และแนวทางแก้ไข หรือแนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการควบคู่ไปด้วย

ผู้ศึกษาได้นำกรอบแนวคิดทางวิชาการ คือ กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา มาปรับใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ กรอบแนวคิดนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่สอดคล้องกัน ได้แก่ ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข หรือการพัฒนา (วิรัช วิรัชนิการวรรณ (2552, น. 57) ดังได้สรุปไว้ในภาพ 2 ดังนี้

กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา

1. ด้านความพอประมาณ ที่สำคัญที่สุดตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ จังหวัดเพชรบูรณ์มีการประชาสัมพันธ์พื้นที่ท่องเที่ยวและมีจุดให้บริการในการให้ข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ 2. ด้านความมีเหตุผล ที่สำคัญที่สุดตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ไม่ได้มีการวางแผนร่วมกับผู้ประกอบการภาคเอกชน และประชาชน ในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างบูรณาการให้เป็นไปตามแผนงาน 3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่สำคัญที่สุดตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ไม่ได้มีการบังคับใช้กฎหมายในการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยวอย่างเข้มงวดเท่าที่ควร เช่น การทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง และ/หรือเกิดการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาสร้างรีสอร์ท เป็นต้น 4. ด้านการมีความรู้ที่สำคัญที่สุดตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการภาคเอกชนและภาคประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยวยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ ทำให้มีการแยกส่วนหรือต่างคนต่างทำ ทำให้ผลของการดำเนินงานขาดประสิทธิภาพด้านการอนุรักษ์พื้นที่ 5. ด้านการมีคุณธรรมที่สำคัญที่สุดตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการภาคเอกชนและประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดจิตสำนึกที่ดีการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยว	1. ผู้บริหารของจังหวัดเพชรบูรณ์ขาดการส่งเสริมสนับสนุนและไม่เข้าถึงตัวนักท่องเที่ยว ทำให้การประชาสัมพันธ์ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ทราบว่าพื้นที่ไหนเป็นพื้นที่และมีจุดให้บริการนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว 2. ผู้บริหารขาดการวางแผนงานในการจัดทำโครงการหรือดำเนินงานในด้านต่างๆ ในการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ 3. ผู้บริหารของจังหวัดเพชรบูรณ์หรือผู้มีอำนาจขาดการบังคับใช้กฎ ข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างจริงจังภายในพื้นที่ เช่น การบุกรุกทำลายป่าสร้างรีสอร์ท 4. ผู้ประกอบการภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยวขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ตนเอง โดยไม่สนใจเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว (แยกส่วนกันทำ) 5. ผู้ประกอบการภาคเอกชนและประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แต่เห็นประโยชน์ของตนเองมากกว่าส่วนร่วม	1. ด้านความพอประมาณ จังหวัดเพชรบูรณ์ควรมีการประชาสัมพันธ์พื้นที่ท่องเที่ยว และมีจุดให้บริการให้ข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอ 2. ด้านความมีเหตุผล จังหวัดเพชรบูรณ์ควรวางแผนร่วมกับผู้ประกอบการภาคเอกชน และประชาชน ในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างบูรณาการให้เป็นไปตามแผนงาน 3. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน จังหวัดเพชรบูรณ์ควรมีการบังคับใช้กฎหมายในการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยว เช่น การทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง และ/หรือเกิดการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาสร้างรีสอร์ท เป็นต้น 4. ด้านการมีความรู้ จังหวัดเพชรบูรณ์ควรให้ความรู้ และทำความเข้าใจ กับผู้ประกอบการภาคเอกชนและภาคประชาชนในการทำงานร่วมกับภาครัฐ เพื่อให้มีการแยกส่วนกันทำ หรือต่างคนต่างทำ ที่ส่งผลของการดำเนินงานด้านอนุรักษ์พื้นที่ที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร 5. ด้านการมีคุณธรรม เจ้าหน้าที่ภาครัฐควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนและประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัด
--	--	--

ภาพ 2 ภาพรวมปัญหา สาเหตุ และแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน

3. การอภิปรายผลปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้แนวทางบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

ผู้ศึกษาขออภิปรายผล ดังนี้

การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.22$) ส่วนรายด้านภายในมีค่าเฉลี่ยมากกว่าภายนอกเล็กน้อย แต่ทั้งสองด้านมีความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลางต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้แนวทางบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เหตุผลที่สำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ดังกล่าว ผู้ศึกษามีความเห็นว่ในแต่ละข้อคำถามกลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ได้แก่ ปัจจัยภายใน ผู้บริหารจังหวัดเพชรบูรณ์มีวิสัยทัศน์ที่ดี มีคุณธรรมและมีแนวทางการบริหารจัดการ รวมถึงมีแผนการดำเนินงานแต่ยังไม่ชัดเจนในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมในการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยทำให้ประชาชนรู้สึกว่ายังไม่คุ้มค่าของการดำเนินกิจกรรม โครงการว่าสิ่งที่คิดจะทำนั้นเกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากน้อยแค่ไหน แล้วต้องทำให้เห็นเด่นชัดมากกว่าเท่าที่ทำอยู่ เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดปัจจัยภายนอก ภาครัฐและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีนโยบายที่ชัดเจนรวมถึงให้ความสนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัดเพชรบูรณ์ในทุกกิจกรรม/โครงการ และผู้ประกอบการภาคเอกชนและประชาชนสมัครใจเข้าร่วมกับจังหวัดเพชรบูรณ์ในการดำเนินงานตามแผนงานในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกิจกรรม/โครงการ ควรมึนโยบายให้ชัดเจนกว่าเดิมเพื่อการสนับสนุนในการจัดทำโครงการ กิจกรรม เพื่อดำเนินงานของจังหวัดเพชรบูรณ์ และส่งเสริมให้ประชาชนและผู้ประกอบการภาคเอกชนมาเข้าร่วมโครงการมากกว่าที่ทำอยู่ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้แนวทางบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้ศึกษาขออภิปรายผล ดังนี้

การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้งในภาพรวม และรายข้อทั้ง 5 ข้อต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์เห็นด้วยในระดับปานกลาง ผู้ศึกษามีความเห็นว่ (1) จังหวัดเพชรบูรณ์มียุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนากท่องเที่ยวที่สนับสนุนในการพัฒนาระบบบริหารจัดการ และปัจจัยพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว (2) จังหวัดเพชรบูรณ์มียุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนากท่องเที่ยวที่สนับสนุนในการสร้าง พื้นฟู พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (3) จังหวัดเพชรบูรณ์มียุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนากท่องเที่ยวที่สนับสนุนในการส่งเสริมและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน และผลิตผลการเกษตร (4) จังหวัดเพชรบูรณ์มียุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนากท่องเที่ยวที่สนับสนุนในการประชาสัมพันธ์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวจากทุกภาค และ(5) จังหวัดเพชรบูรณ์มียุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนากท่องเที่ยวที่สนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เมื่อเป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่ายุทธศาสตร์การบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมีการกำหนดยุทธศาสตร์แล้ว แต่ในการทำตามยุทธศาสตร์นั้นยังไม่ค่อยที่จะชัดเจนหรือทั่วถึงแก่ประชาชนทำให้ประชาชนยังไม่ค่อยเห็นด้วยกับยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวทั้งหมด จึงเป็นเหตุทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. การอภิปรายผลประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามกรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของประชาชน 4 ด้าน

การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.20$) ทั้งในภาพรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้านต่อ

ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของ จังหวัดเพชรบูรณ์ตามกรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการของประชาชน 4 ด้านนั้น เหตุผลสำคัญที่ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวจังหวัด เพชรบูรณ์เห็นด้วยในระดับปานกลาง ผู้ศึกษามีความเห็น ว่าในการดำเนินงานจังหวัดเพชรบูรณ์สนับสนุนให้ประชาชน ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมคิดและเสนอความเห็นในการบริหาร จัดการพื้นที่ท่องเที่ยวในทุกกิจกรรม/โครงการและจังหวัด เพชรบูรณ์สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกขั้นตอนของการดำเนิน งานตามแผนการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว แต่ในเวลา เดียวกันประชาชนในพื้นที่โครงการต่างได้รับผลประโยชน์ ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปของเงิน วัสดุสิ่งของแต่ อาจจะเป็นความสุขสบายและความพึงพอใจในสภาพความ เป็นอยู่และสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วน ร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการ ในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงกิจกรรม/ โครงการให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เมื่อเป็นเช่น นี้ควรให้ประชาชนเกิดการมีส่วนร่วมกับจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการดำเนินกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ให้มากกว่านี้ เพื่อให้ประชาชนให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่มีส่วนร่วมในการ พัฒนา จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของ จังหวัดเพชรบูรณ์ตามกรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการของประชาชน 4 ด้าน

6. การอภิปรายผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของ กลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตาม กรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ ประชาชน 4 ด้าน

ผู้ศึกษาขออภิปรายผล ดังนี้

6.1 จากผลการเปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามเพศ ได้แก่เพศชาย กับเพศหญิงต่อภาพรวมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ พื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามกรอบแนวคิดการ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของประชาชน 4 ด้าน พบ ว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นเพศชาย

กับเพศหญิงไม่แตกต่างกันเหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงมีความ เห็นต่อภาพรวมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ ที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามกรอบแนวคิดการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการของประชาชน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายและเพศ หญิงต่างก็เป็นคนที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน มีพื้นฐานทางด้าน ความรู้และสังคมที่เหมือนกัน และเป็นประชาชนที่มีส่วน ได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการพื้นที่ ที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์โดยตรงด้วยกันทั้งสิ้น ไม่ว่า จะเป็นประสิทธิภาพในการบริหารจัดการในการมีส่วนร่วม ของประชาชนใน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้าน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการได้รับประโยชน์ และด้านการติดตามและประเมินผล ที่ทั้งเพศชายและเพศ หญิงรับรู้และสัมผัสได้เหมือนกัน ดังนั้นจึงทำให้กลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงล้วนมีความเห็นต่อภาพ รวมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของ จังหวัดเพชรบูรณ์ตามกรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการของประชาชน 4 ด้านไม่แตกต่างกัน

6.2 จากผลการเปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามระดับการศึกษา ได้แก่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรีกับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปต่อภาพ รวมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของ จังหวัดเพชรบูรณ์ตามกรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการของประชาชน 4 ด้านพบว่า ความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญา ตรีกับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ไม่แตกต่างกันเหตุผล สำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่มี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับ การศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความคิดเห็นภาพรวมต่อภาพ รวมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของ จังหวัดเพชรบูรณ์ตามกรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการของประชาชน 4 ด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็น เพราะว่าการกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มจะมีระดับการศึกษาต่าง กัน แต่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มต่างก็มีที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน มีพื้นฐานทางด้านความรู้ที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึง จึงส่ง ผลต่อความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มที่มีต่อภาพ

รวมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของ จังหวัดเพชรบูรณ์ตามกรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการของประชาชน 4 ด้านไม่แตกต่างกัน

7. การอภิปรายผลตามแนวทางการบริหารจัดการ พื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการในการมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ด้าน

จากผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการ พื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการในการมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ด้าน พบ ว่า แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัด เพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (1) ด้านความพอประมาณ (2) ด้านความมีเหตุผล (3) ด้าน การมีภูมิคุ้มกัน (4) ด้านการมีความรู้ และ (5) ด้าน การมีคุณธรรม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการในการมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ด้าน เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัด เพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (1) ด้านความพอประมาณ (2) ด้านความมีเหตุผล (3) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน (4) ด้านการมีความรู้ และ (5) ด้าน การมีคุณธรรม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพใน การบริหารจัดการในการมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ด้าน ผู้ศึกษามีความเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนใน เขตพื้นที่ท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์เห็นถึงความสำคัญ ของแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัด เพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้านที่มี ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ในการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้าน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) ด้านการมีส่วนร่วมใน การดำเนินงาน (3) ด้านการได้รับประโยชน์ (4) ด้านการ ติดตามและประเมินผล พร้อมกันนั้นการน้อมนำแนวทาง การบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้าน ความพอประมาณ (2) ด้านความมีเหตุผล (3) ด้านการมี ภูมิคุ้มกัน (4) ด้านการมีความรู้ และ (5) ด้านการมีคุณธรรม เป็นเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างสัมผัสได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะ

แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีคุณธรรม ด้านการมีภูมิคุ้มกัน และด้านการมีความรู้ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการในการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกด้าน ทำให้กลุ่ม ตัวอย่างสัมผัสได้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น เพราะทั้ง 3 ด้านมี ส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของประชาชนในพื้นที่ ท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความพอประมาณ และด้านความพอประมาณ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวหากมีพร้อม จะส่งผลดีต่อความเป็นอยู่ของตนเองโดยตรง ดังนั้นจึงทำให้ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ท่องเที่ยว ของจังหวัดเพชรบูรณ์ เห็นว่า แนวทางการบริหารจัดการ พื้นที่ท่องเที่ยวตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (1) ด้านความพอประมาณ (2) ด้านความมีเหตุผล (3) ด้าน การมีภูมิคุ้มกัน (4) ด้านการมีความรู้ และ (5) ด้านการมี คุณธรรม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการในการมีส่วนร่วมของประชาชน

8. การอภิปรายผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้จากการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 9 คนต่อแนวทางการบริหารจัดการ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนการท่องเที่ยว และที่มีอิทธิพล ต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของ ประชาชน 4 ด้าน เห็นด้วยว่าแนวทางการบริหารจัดการ พื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้านล้วนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการ มีส่วนร่วมของประชาชน 4 ด้านเช่นนี้อาจเกิดจากการที่ ผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกันว่า จังหวัดเพชรบูรณ์ได้มีแนวทาง การบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ที่ประกอบด้วย (1) ด้านความพอประมาณ (2) ด้านความมีเหตุผล (3) ด้าน การมีภูมิคุ้มกัน (4) ด้านการมีความรู้ และ (5) ด้านการมี คุณธรรม ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติ ของประชาชน เป็นปรัชญาที่ได้รับพระราชทานมาจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงพร้อมที่จะน้อมรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอ เพียง” ที่ถูกนำมาแปลงเป็นแผนปฏิบัติการบริหารจัดการ ในการมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ด้าน ที่ประกอบด้วย (1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว

เที่ยว เป็นเรื่องของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรของชาติ ร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ จึงควรได้ รับรู้และเกี่ยวข้องในการตัดสินใจทำให้หลายพื้นที่ของจังหวัดเพชรบูรณ์ มีการรวมตัวกันของชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อย่างเข้มแข็งเพื่อพัฒนาและเสนอแนวทางการบริหารจัดการท่องเที่ยว (2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จังหวัดเพชรบูรณ์ สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว (3) ด้านการได้รับประโยชน์ ประชาชนในพื้นที่โครงการต่างได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปของเงิน วัตถุ สิ่งของ แต่อาจจะเป็นความสุขสบายและความพึงพอใจ ในสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงโทรมของทรัพยากร และพื้นที่ท่องเที่ยว โดยมีมาตรการต่างๆ เพื่อลดผลกระทบต่อนพื้นที่ท่องเที่ยวของแต่ละชุมชนและ(4) ด้านการติดตามและประเมินผลจังหวัดเพชรบูรณ์ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่การกำหนดยุทธศาสตร์ การนำเสนอแผนงานโครงการผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการ ในการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัด และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงกิจกรรม/โครงการให้มีประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

1. แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านภูมิคุ้มกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ควรมีการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนเป็นเกาะป้องกันในดูแลรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชนของตนเองขึ้นเบื้องต้น ควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง
2. แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาเศรษฐกิจด้านการมี

คุณธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดเพชรบูรณ์ควรมีการพัฒนาบุคลากร เจ้าหน้าที่ และประชาชน ให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้มีการคัดแยกขยะเพื่อสะดวกในการบริหารจัดการของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ เนื่องจากจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นสถานที่ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3. สำหรับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จังหวัดเพชรบูรณ์ควรมีการดำเนินงานร่วมกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหรือโครงการที่ทางภาครัฐมาจัดทำโครงการและมีส่วนในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของการจัดโครงการในแต่ละครั้ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำกรอบแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมในหน่วยงานอื่นๆ นอกเหนือจากจังหวัดเพชรบูรณ์เพื่อเป็นการพิสูจน์ผลการวิจัยซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต่อไป อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาหรือการวิจัยครั้งต่อไป อาจนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ซึ่งผู้ศึกษาได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในครั้งนี้ไปปรับใช้เฉพาะบางด้านที่เหมาะสมกับหน่วยงานที่ศึกษาก็ได้ หรือตัดบางด้านออก โดยไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ครบทั้งหมดทุกด้าน ในทางตรงกันข้าม อาจเพิ่มจำนวนด้านหรือตัวชี้วัดขึ้นได้ตามความเหมาะสม แต่ควรให้เหตุผลกำกับไว้ด้วยเสมอ

2. การวิจัยแบบเจาะลึกแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้าน โดยเปรียบเทียบหรือเทียบเคียงกับจังหวัดอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับแหล่งอื่นๆ ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ เป็นต้น

3. การวิจัยโดยใช้กรอบแนวคิดหรือตัวแบบอื่นสำหรับการศึกษาวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการอื่น ๆ

References

- Cohen, J. M. & Uphoff, N. T. (1981). *Rural development participation: Concept and measure for project design implementation and evaluation*. New York: Cornell University. (in Thai)
- Sinwimol , T. (2015). *Development of agricultural administration of Phra Nakhon Si Ayuthaya province according to the sufficiency economy philosophy*. Doctor of Philosophy in Public Administration Thesis, Eastern Asia University. (in Thai)
- Suebsung, C. (2013). *The administration for human resource development of the Bangkok metropolitan administration according to the royal initiatives*. Doctor of Philosophy in Public Administration Thesis, Eastern Asia University. (in Thai)
- Suksakul, C. (2011). *Development model organization community-based tourism network on highland in Phetchabun province* (Research report). Phetchabun: Phetchabun Rajabhat University. (in Thai)
- Wiruchnipawan, W. (2004). *Material processing development administration*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat University. (in Thai)
- Wiruchnipawan, W. (2007). *The management according to the guidelines, integrity and self-sufficiency*. Bangkok: Forepace. (in Thai)
- Wiruchnipawan, W. (2009). *Management administration of state agencies: Comparative analysis of indicator*. Bangkok: Foreface. (in Thai)
- Wiruchnipawan, W. (2015). *50 concepts, indicators, models of management administration and sustainable management administration*. Bangkok: Forepace. (in Thai)
- Wongsansri, P. (2008). *Human resource management*. Bangkok: Suan Dusit Rajabhat University. (in Thai)
- Yamane, Y. (1967). *Elementary sampling theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

